

Załącznik nr 1
do uchwały RP nr 7/09/2015/2016 z dnia 15 września 2015 r.

**SZKOŁA PODSTAWOWA NR 3
IM. SENATU RP W BRANIEWIE**

**SZKOLNY
PROGRAM PROFILAKTYKI**

Braniewo, 01 września 2015 r.

**„Przedmiotem profilaktyki może być każdy problem,
w odniesieniu, do którego odczuwamy potrzebę
uprzedzającej interwencji oraz wobec, którego
można zastosować środki zaradcze”.**

(Krzysztof Wojcieszek)

Program profilaktyki powstał na podstawie:

1. Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2002r.,
Zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola
oraz publicznych szkół – Dz. U. Nr. 10, poz. 96& 2.1. pkt. 1 i 2,
2. Rozporządzenie MENiS z dnia 26 lutego 2002r. w sprawie podstawy programowej
wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach
szkół,
3. Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2003r. (Dz.U. nr 26 z dnia 14.02.2003r.
poz.226) w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i
zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem,
4. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i
przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
5. Ustawy z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
6. Ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami
używania tytoniu i wyrobów tytoniowych,
a także po zasięgnięciu opinii Rady Rodziców i Samorządu Uczniowskiego oraz
zgodnie ze Statutem Szkoły.

Preambuła:

Misją naszej szkoły jest wychowanie ucznia, który podejmuje racjonalne decyzje związane ze swoim zdrowiem i życiem, zna swoją wartość, walory, jest wolny od nałogów i nie ulega negatywnym wpływom. Broni swego stanowiska bez naruszania prawa innych do własnego zdania. Potrafi skutecznie eliminować swoje „słabe strony”.

Oddziaływanie profilaktyczne ma szczególne znaczenie w odniesieniu do dzieci i młodzieży w okresie dorastania. Jest to faza rozwoju stanowiąca pomost pomiędzy dzieciństwem a dorosłością, w czasie której dokonuje się wiele intensywnych, jakościowych zmian w osobowości człowieka. Zmiany te, prowokowane intensywnym rozwojem biologicznym, mają swój wyraz w emocjonalności aż po określenie własnej tożsamości.

Okres dorastania to czas podatny na zakłócenia i podejmowanie zachowań ryzykownych. Profilaktyka chroni człowieka w rozwoju przed zagrożeniami i reagowaniem na nie.

Z tych powodów powstał program profilaktyki, który jest dostosowany do potrzeb Szkoły Podstawowej nr 3 im. Senatu RP w Braniewie. Powstanie programu poprzedziła środowiskowa diagnoza potrzeb oraz odwołanie się do Programu Wychowawczego Szkoły i analiza aktów prawnych, w wyniku których wyznaczono cele programu, zadania do realizacji oraz procedury osiągnięcia celów.

**Program profilaktyki w klasach I-VI i oddziałach przedszkolnych
Szkoły Podstawowej nr 3 im. Senatu RP
w Braniewie**

Cele	Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Osiągnięcia
I. Wdrażanie do życia w szkole i w klasie	1. Wdrażanie do przestrzegania Statutu Szkoły. 2. Dbłość o estetykę klasy i znajdujące się w niej sprzęty. 3. Dbłość o estetykę terenu wokół szkoły. 4. Integracja uczniów. 5. Kształtowanie umiejętności zachowania się wobec pracowników szkoły. 6. Kształtowanie pozytywnych relacji między uczniami – wyrabianie podstaw wzajemnej pomocy.	1. Zaznajomienie z wybranymi treściami Statutu Szkoły. 2. Opracowanie i wyeksponowanie w salach lekcyjnych – klasowych kodeksów zachowań. 3. Cykliczne sprzątanie wyznaczonych terenów. 4. Przeprowadzanie zabaw integracyjnych Organizowanie wycieczek i wyjazdów do kina i teatru. 5. Zachęcanie do udzielania sobie pomocy. 6. Zachęcanie do zwracania się o pomoc w sytuacjach trudnych. 7. Nauka tolerancji wobec innych. 8. Kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów między uczniami. 9. Uczenie reagowania na takie zjawiska jak bicie, kradzieże, wyłudzenia. 10. Kierowania uczniów z zaburzeniami zachowania na zajęcia socjoterapeutyczne. 11. Udział uczniów w apelach	Wychowawcy Wychowawcy Wychowawcy Wychowawcy Pracownicy szkoły Nauczyciele Nauczyciele Nauczyciele Nauczyciele Wychowawcy, socjoterapeutka Nauczyciele Pedagog, wychowawcy, policja, nauczyciele, straż pożarna, pielęgniarka	1. Uczniowie przestrzegają zasad i norm przyjętych w szkole i klasie dbając o swoje otoczenie. 2. Zespoły klasowe są zintegrowane. 3. Uczniowie kulturalnie zachowują się wobec rówieśników i pracowników szkoły. 4. Uczniowie prawidłowo współdziałają w grupie i udzielają sobie pomocy. 5. Uczniowie są tolerancyjni wobec siebie. 6. Uczniowie potrafią panować nad swoimi negatywnymi emocjami.

		wychowawczych.		
II. Wdrażanie do przestrzegania zasad bezpiecznego zachowania się w szkole i poza nią	1. Bezpieczna szkoła (przestrzeganie zasad poruszania się w budynku publicznym i na drodze).	1. Pogadanki, prelekcje, spotkania, zajęcia warsztatowe, alarmy p/poż., apele o danej tematyce, zajęcia z wychowania komunikacyjnego. 2. Omówienie zasad bezpieczeństwa w drodze Na basen i podczas zajęć na basenie. 3. Zapoznanie uczniów z regulaminami obowiązującymi w szkole –stołówka, świetlica, klasopracownie, orlik 4. Pokazy udzielania pierwszej pomocy.	Wychowawcy, pielęgniarka, pedagog, kierownik świetlicy, policjant Nauczyciele wychowania fizycznego Wychowawcy, nauczyciele świetlicy, pracownicy orlika Pielęgniarka szkolna; ratownik medyczny – Seweryn Gutowski	1. Uczniowie znają zasady bezpiecznego zachowania się w szkole i poza nią. 2. Uczniowie potrafią udzielić pierwszej pomocy. 3. Uczniowie znają zasady bezpiecznego zachowania się na basenie, w świetlicy szkolnej, stołówce, na orliku. 4. Uczniowie wiedzą jak się zachować w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia.

<p>III. Propagowanie zdrowego stylu życia</p>	<p>1. Uczenie zdrowego stylu życia. 2. Świadomość szkodliwości używek. 3. Znajomość zagrożeń wynikających z rozwoju cywilizacji. 4. Znajomość postaw sprzyjających zdrowiu.</p>	<p>1. Pogadanki w ramach godzin wychowawczych, apele, wycieczki rowerowe i piesze, zawody sportowe, ćwiczenia zasad kulturalnego spożywania posiłków. 2. Dzień zdrowego odżywiania – obejrzenie prezentacji, degustacja zdrowych potraw, wykonanie plakatów o zdrowym odżywianiu. 3. Zajęcia dotyczące wpływu mediów na człowieka i aktywnego wykorzystania czasu wolnego. 4. Uczenie asertywności w komunikacji interpersonalnej (nie ufam obcym), apele, pogadanki. 5. Uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych i innych formach pracy. Wycieczki, pogadanki. 6. Pogłębianie wiedzy na podstawie literatury na temat zdrowego stylu życia. 7. Szkodliwość stosowania dopalaczy – pogadanka dla uczniów klas VI i pedagogizacja rodziców. 8. Udział uczniów w programach „Warzywa i owoce w szkole”, „Pij mleko bo jest pyszne”.</p>	<p>Biblioteka szkolna, świetlica, wychowawcy, nauczyciele technologii informacyjnej</p> <p>Policjant, nauczyciele wychowania do życia w rodzinie, wychowawcy, pedagog, socjoterapeuta,</p> <p>Nauczyciele techniki, nauczyciele wychowania fizycznego, pielęgniarka, wychowawcy</p> <p>Wychowawcy klas, nauczyciele wspomagający, Nauczyciele świetlicy</p> <p>Nauczyciele, wychowawcy, dyrekcja, pedagog szkolny, policjant</p> <p>Pedagog, psycholog</p> <p>Wychowawcy klas</p> <p>Nauczyciele, pielęgniarka</p> <p>Pracownicy</p>	<p>1. Uczeń zna zasady zdrowego stylu życia, potrafi dbać o swój wygląd, przestrzega zasad bezpiecznego poruszania się na drodze. 2. Uczeń zna negatywne skutki substancji uzależniających, rozumie pojęcie słowa nałóg. 3. Potrafi dokonać prawidłowego wyboru programów telewizyjnych, zna wpływ reklamy na podejmowanie decyzji o zakupie, potrafi zachować się asertywnie. 4. Uczniowie wiedzą, co to jest bierny i czynny wypoczynek, potrafią rozwijać swoje zainteresowania, propagują zdrowy styl życia. 5. Uczniowie wiedzą, że dopalacze i narkotyki szkodzą zdrowiu i stanowią zagrożenie dla życia. 6. Uczniowie zdrowo się odżywiają. 7. Uczniowie wiedzą co znaczy bierne palenie.</p>
<p>IV. Eliminowanie zachowań agresywnych</p>	<p>1. Integrowanie zespołu</p>			

	<p>klasowego. 2. Wpajanie umiejętności panowania nad emocjami. 3. Przeciwdziałanie przemocy słownej i fizycznej. 4. Pedagogizacja rodziców; przemoc wśród dzieci i wobec dzieci.</p>	<p>Udział uczniów w programach prozdrowotnych zalecanych przez PSSE – „Nie pal przy mnie proszę”, „Czyste powietrze wokół nas”, „Znajdź właściwe rozwiązanie”</p> <p>1. Zajęcia integracyjne wewnątrzklasowe i szkolne.</p> <p>2. Zajęcia profilaktyczno – wychowawcze z programu „Spójrz inaczej”, zajęcia socjoterapeutyczne.</p> <p>3. Pogadanki, apele wychowawcze, psychodramy, analiza sytuacji problemowych. Reagowanie na przejawy niewłaściwego zachowania.</p> <p>4. Spotkania z rodzicami – pogadanki tematyczne, zajęcia otwarte dla rodziców, udostępnienie biblioteki szkolnej rodzicom.</p> <p>5. Cyberprzemoc – pogadanka.</p> <p>6. Zajęcia dotyczące dobrego i złego dotyku</p> <p>7. Przystąpienie do obchodów Światowego Dnia Praw Dziecka.</p> <p>8. Miesiąc bez</p>	<p>Sanepidu, wychowawcy klas, pielęgniarka, pedagog</p> <p>Poradnia PPP, wychowawcy, psycholog, pedagog</p> <p>Wychowawcy, pedagog, psycholog</p> <p>Nauczyciel wychowania do życia w rodzinie</p> <p>Pedagog, psycholog, Rzecznik Praw Ucznia</p>	<p>1. Uczniowie zgodnie współdziałają w klasie i społeczności szkolnej. 2. Uczniowie potrafią nazwać emocje i panują nad nimi. 3. Uczniowie potrafią rozwiązać problemy bez użycia przemocy. 4. Rodzic wie, jak ma rozmawiać i postępować z własnym dzieckiem. Potrafi w praktyce zastosować zdobytą wiedzę pedagogiczną. 5. uczniowie rozpoznają co to są dobre i złe sekrety. 6. Ukształtowanie wśród dzieci nawyków zapewniających bezpieczeństwo.</p>
--	--	---	--	---

		przemocy i konkurs plastyczny „Stop przemocy”		7. uczniowie potrafią powiedzieć NIE 8. Uczniowie znają prawa i obowiązki ucznia. 9. Uczniowie wiedza z jakimi problemami mogą się zgłaszać do Rzecznika Praw Ucznia.
--	--	---	--	---

Załączniki:
Instrukcja BHP

INSTRUKCJE BHP

ZADANIA NAUCZYCIELI W SPRAWIE BEZPIECZEŃSTWA DZIECI I MŁODZIEŻY W CZASIE LEKCJI, ZAJĘĆ I PRZERW W OBIEKCIE SZKOLNYM

1. Każdy nauczyciel musi systematycznie kontrolować miejsce, gdzie prowadzi zajęcia. Dostrzeżone zagrożenie musi albo sam usunąć, albo niezwłocznie zgłosić Dyrektorowi Szkoły. Szczególnie groźne są pęknięte i rozbite szyby, odsłonięte przewody elektryczne, ostre przedmioty, uszkodzone sprzęty i narzędzia.
2. Ważnym czynnikiem bezpieczeństwa jest kontrola obecności uczniów na każdej lekcji oraz reagowanie na nagłe „zniknięcie” ucznia ze szkoły czy oddziału zerowego.
3. W pracowniach o zwiększonym ryzyku wypadku, każdy prowadzący zajęcia musi zadbać szczególnie o :
  - możliwość wyłączenia głównego napięcia prądu elektrycznego,
  - zabezpieczenie komputerów,
  - kontrolowanie czy gaśnica znajduje się widocznym i dostępnym miejscu,
  - uniemożliwienie dzieciom dostępu do substancji trujących,
  - zapoznanie uczniów, każdorazowo na początku roku szkolnego, z regulaminem pracowni.
4. W sali gimnastycznej i na boiskach: sprawdzić sprawność sprzętu sportowego przed rozpoczęciem zajęć, zadbać o ich dobrą organizację i zdyscyplinowanie uczniów. Nauczyciele muszą dostosować wymagania i formę zajęć do możliwości fizycznych uczniów. Podczas ćwiczeń na przyrządach uczniowie muszą być asekurowani przez nauczyciela. Nie wolno wydawać dzieciom (bez obecności nauczyciela): kuli, oszczepu, dysku, ciężarów oraz sprzętu skoczni wzwyż.
5. W czasie przerw międzylekcyjnych nauczyciele dyżurni muszą zapobiegać niebezpiecznym zabawom i zachowaniom (bójki, wchodzenie na wysokie konstrukcje, rzucanie kamieniami itp.).

DYŻUR MUSI BYĆ PEŁNIONY AKTYWNIE !

WYCHOWANIE FIZYCZNE, SPORT, TURYSTYKA

1. W czasie zajęć obowiązkowych i nadobowiązkowych z wychowania fizycznego oraz w czasie zawodów sportowych organizowanych przez szkołę uczniowie nie mogą pozostawać bez nadzoru osób do tego upoważnionych.

2. Przy wyjściu (wyjeździe) z uczniami poza teren szkolny w obrębie tej samej miejscowości na zajęcia obowiązkowe i nadobowiązkowe z wychowania fizycznego, imprezy szkolne i przedszkolne, wycieczki przedmiotowe lub krajoznawczo-turystyczne powinien być zapewniony przynajmniej jeden opiekun dla grupy 30 uczniów. Przy korzystaniu z miejskich środków lokomocji opieka powinna być zwiększona
w zależności od odległości, wieku uczniów, specyficznych potrzeb dziecka(cukrzyk, nadpobudliwość, inne).
3. Wyjście poza teren odnotowujemy w dzienniku oraz w zeszyte znajdującym się w Sekretariacie Szkoły.
4. Przed wyjazdem na wycieczkę wypełniamy KARTĘ WYCIECZKI (pobieramy w Sekretariacie).
5. W wycieczkach turystyczno-krajoznawczych nie mogą brać udziału uczniowie, w stosunku do których istnieją przeciwwskazania lekarskie.
6. Opiekun wycieczki zobowiązany jest zebrać zgody rodziców na udział w wycieczce. „Zgoda” oparta jest na szczegółowych informacjach n.t. wycieczki: data, godzina wyjazdu i przypuszczalna godzina powrotu, opiekunowie, miejsce zbiórki i regulamin wycieczki.
7. Opiekun wycieczki obowiązany jest sprawdzać stan liczebny uczniów przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdu oraz po przybyciu do punktu docelowego.
8. Zabrania się wycieczek podczas burzy, śnieżycy i gołoledzi.
9. Przy wyjściu (wyjeździe) z uczniami poza teren miejscowości powinien być zapewniony jeden opiekun dla grupy do 15 uczniów, liczba opiekunów powinna być zwiększona
w przypadku wyjazdu dzieci z niepełnosprawnościami.
10. W czasie przeprowadzenia zajęć z wychowania fizycznego należy zwracać specjalną uwagę na stopień aktualnej sprawności fizycznej i wydolność organizmu uczniów, dobierając ćwiczenia o odpowiednim zakresie intensywności.
11. Uczestnicy zajęć uskarżający się na złe samopoczucie lub dolegliwości powinni być zwolnieni w danym dniu z wykonywania planowanych ćwiczeń i w miarę potrzeby kierowani do lekarza.
12. Ćwiczenia powinny być przeprowadzane z zastosowaniem metod i urządzeń zapewniających pełne bezpieczeństwo ćwiczących.
13. Urządzenia sportowe oraz sprzęt stanowiący wyposażenie sal gimnastycznej i boiska szkolnego powinny zapewniać bezpieczne korzystanie z tych urządzeń i sprzętu. Stan techniczny i przydatność tych urządzeń i sprzętu powinny być sprawdzane przed każdymi zajęciami.

14. Nauka pływania powinna się odbywać w miejscach specjalnie do tego wyznaczonych przystosowanych, w grupach liczących nie więcej niż 15 osób na jednego opiekuna.
15. W rzekach i innych akwenach przed wejściem uczniów do wody powinna być sprawdzona głębokość na całej przestrzeni przeznaczonej do nauki pływania. Miejsce przeznaczone do nauki pływania powinno być wyposażone w sprzęt zapewniający uczniom bezpieczeństwo (koło ratunkowe, liny).
16. Podczas nauki pływania uczniowie powinni pozostać pod stałym nadzorem i obserwacją nauczyciela i ratownika.
17. Szczegółowe warunki organizowania kąpeli uczniów regulują odrębne przepisy.
18. Używane na wycieczkach wodnych kajaki i łodzie powinny być wyposażone w odpowiednią ilość sprzętu ratowniczego. Uczniowie powinni być przeszkoleni pod kątem umiejętności posługiwania się tym sprzętem oraz znajomości zasad obowiązujących na wycieczkach wodnych.
19. Nie wolno zezwalać uczniom na używanie łodzi i kajaków podczas silnych wiatrów.
20. Na wycieczce turystyki kwalifikowanej opiekę sprawować powinna jedna osoba dorosła nad grupą 10 uczniów, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.
21. Urządzanie ślizgawek i lodowisk na rzekach, stawach i jeziorach jest zabronione.

POSTĘPOWANIE NAUCZYCIELI PO ZAISTNIENIU WYPADKU UCZNIOWSKIEGO

Jeżeli zdarzy się wypadek uczniowski na zajęciach w obiekcie szkolnym lub w czasie przerwy – każdy nauczyciel, który jest jego świadkiem natychmiast wykonuje następujące czynności:

1. doprowadza poszkodowanego do gabinetu pielęgniarki (pokoju nauczycielskiego czy Sekretariatu) zawiadamiając zaraz potem dyrektora/wicedyrektora.
2. Jeżeli nauczyciel ma w tym czasie z klasą zajęcia – prosi o nadzór nad swoją klasą kolegę/koleżankę uczącą w najbliższej sali.
3. jeżeli gabinet pielęgniarski jest nieczynny, nauczyciel przekazuje poszkodowanego dyrektorowi /wicedyrektorowi, który bierze dalszą odpowiedzialność za udzielenie pomocy
4. jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń – miejsce wypadku należy pozostawić nienaruszone w celu dokonania oględzin lub szkicu
5. jeżeli wypadek zdarzyłby się w godzinach wieczornych (np. podczas dyskoteki, zajęć SKS) gdy nie ma dyrektora/wicedyrektora – nauczyciel sam decyduje o postępowaniu. W każdym trudniejszym przypadku wzywa pogotowie ratunkowe oraz zawiadamia telefonicznie dyrektora, następnie zawiadamia rodziców

6. jeżeli wypadek zdarzyłby się podczas wycieczki – wszystkie stosowne decyzje podejmuje kierownik wycieczki i odpowiada za nie.

ZADANIA NAUCZYCIELI W PRZYPADKU POŻARU

I AKCJI EWAKUACYJNEJ

Jeżeli zdarzy się pożar w pomieszczeniu, w którym nauczyciel właśnie prowadzi lekcje – wykonuje on natychmiast następujące czynności:

1. stara się natychmiast ugasić pożar dostępnymi środkami podręcznymi,
2. jednocześnie nakazuje wszystkim dzieciom (uczniom) opuszczenie pomieszczenia, zaalarmowanie dyrektora szkoły lub innej dorosłej osoby – nauczyciela, opiekuna: pod żadnym pozorem nie otwiera okien, bo podsyci pożar,
3. jeżeli nie ma Dyrektora Szkoły, a pożaru nie da się ugasić środkami podręcznymi, niezwłocznie alarmuje Straż Pożarną (tel 998), następnie powiadamia dyrektora szkoły telefonicznie
4. po zaalarmowaniu Staży Pożarnej wyprowadza uczniów z gmachu szkoły w bezpieczne miejsce.
5. Jeżeli w szkole zostanie ogłoszona akcja ewakuacyjna (sygnał alarmowy: 3 dzwonki w krótkim odstępie czasowym) nauczyciel bezzwłocznie wyprowadza uczniów ustalonymi drogami ewakuacyjnymi, nakazując im przesuwanie się w rzędzie lub w dwóch rzędach, trzymając się za ręce – sam idzie na czele rzędu, trzymając pierwsze dziecko za rękę. Trzymanie się dzieci za ręce jest bardzo ważne w przypadku zadymienia dróg ewakuacyjnych. Akcja ewakuacyjna wymaga przećwiczenia w tzw. alarmie próbnym.